

Personer uten lovlig opphold må sikres helsehjelp

– Jeg mener regelverket om helsehjelp til personer uten lovlig opphold i Norge må endres, sier Torunn Janbu, Legeforeningens president.

– Det må gjennomføres en rekke endringer i helselovgivningen for å sikre at personer uten lovlig opphold i Norge får nødvendig og øyeblikkelig helsehjelp, sier legepresidenten.

I et brev til Helse- og omsorgsdepartementet tar Røde Kors og Legeforeningen til orde for at prioriteringsforskriften må endres slik at personer uten lovlig opphold får rett til nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten og at staten må sikre finansiering av øyeblikkelig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten til personer uten lovlig opphold (1). Videre mener de at leger må få refundert utgifter knyttet til både øyeblikkelig hjelp og nødvendig helsehjelp for personer uten lovlig opphold, og at sosiallovgivningen må åpne for økonomisk støtte til personer uten lovlig opphold for utgifter knyttet til akutt og nødvendig helsehjelp.

Pasientrettighetsloven skal sikre hele befolkningen lik tilgang på helse- og omsorgstjenester av god kvalitet (2). Rettsikkerhet, forutberegnelighet, likhet og rettferdighet er ifølge loven noen av de grunnleggende verdiene for helsevesenet. Disse verdiene skal legge grunnlaget for respekt for den enkelte pasients liv, integritet, menneskeverd, selvbestemmelse, tillit mellom pasient og helsetjenesten samt likeverdighet

i tjenestetilbudet, sies det i brevet. Pasientrettighetsloven hviler på en grunnforutsetning om at samfunnet vil endre seg over tid, at nye grupper kommer inn og andre faller fra, men at rettighetene likevel skal gjelde likt for alle. Likeverdighet i tjenestetilbudet må således også gjelde for personer uten lovlig opphold, mener Røde Kors og Legeforeningen. Den manglende finansieringen av helsehjelp til irregulære migranter er således i konflikt med pasientrettighetslovens formål.

Helseinstitusjonene ser seg i dag nødt til å begrense hjelpen til disse menneskene som følge av myndighetens restriktive finansiering av helsehjelp til denne gruppen.

– Selv om norske myndigheter kan returnere personer som ikke har lovlig opphold i Norge til sitt hjemland, mener vi det er galt å nekte irregulære migranternes helsehjelp. Denne praksisen er i strid med norske myndigheters internasjonale forpliktelser, sier Torunn Janbu. – Siden det i dag er liten oversikt over utbredelsen av sykdom blant personer uten lovlig opphold i Norge, er det også i ferd med å bli et ikke ubetydelig samfunnsproblem at denne gruppen nektes øyeblikkelig og nødvendig helsehjelp her i landet, påpeker hun.

Torunn Janbu. Foto Ellen Juul Andersen

I 2006 anslo Statistisk sentralbyrå at det befant seg rundt 18 000 personer uten lovlig opphold i Norge.

Ellen Juul Andersen

ellen.juul.andersen@legeforeningen.no
Avdeling for informasjon og helsepolitikk

Litteratur

1. Larsen JM. Helsehjelp til papirløse innvandrere. www.rodekors.no/Nyheter_og_presse/Nyheter/Helsehjelp_til_papirløse_innvandrere/ [27.11.2009]
2. Lov om pasientrettigheter (pasientrettighetsloven) av 2.7. 1999 nr. 63.
3. Kongsvik LT. Rett til helse – også for papirløse innvandrere? Tidsskr Nor Legeforen 2009; 2009: 2044.

Olaug Villanger ny leder av NKF

Som første kvinne er Olaug Villanger, Rikshospitalet, valgt til leder av Norsk kirurgisk forening (NKF).

Arne-Christian Mohn, leder av valgkomiteen, understreker at det var viktig for komiteen å få en erfaren tillitsvalgt.

– Som hovedstillitsvalgt for overlegene på Rikshospitalet, har Villanger erfaring fra hovedstadsprosessen. Dette blir en meget viktig sak i kommende periode, da vi har grunn til å tro at utfallet av denne prosessen blir styrende for valg av løsninger i resten av landet, sier Mohn. – Vi har også lagt vekt på at Olaug Villanger i forbindelse med

avgangen til direktøren på Rikshospitalet, håndterte mediepresset på en meget god måte, også som tillitsvalgt. Hun frontet saken for medlemmene og lot seg ikke friste til å vingle i overlegenes standpunkt i denne saken. Det anses som viktige egenskaper i den nye rollen, sier han. – Som kvinne blir hun også en viktig rollemodell for yngre kvinner i et fagfelt som rekrutterer få kvinner. De fleste grenspesialitetene har en kvinneandel på nærmere 10%, mens

enkelte så vidt overstiger 15% (2007-tall), sier Mohn. Villanger er overlege i gastroenterologisk kirurgi ved Oslo universitetssykehus, Rikshospitalet.

Ytterligere to kvinner ble valgt inn i styret. Torill Morken går inn som representant for generell kirurgi og Kari Erichsen går inn som representant for leger i spesialisering (LIS).

Se intervju med Olaug Villanger på neste side.

Ellen Juul Andersen

ellen.juul.andersen@legeforeningen.no
Avdeling for informasjon og helsepolitikk